

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. GRUODŽIO 12 D. NUTARIMO
NR. 1300 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO
ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO**

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimą Nr. 1300 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto įgyvendinimo“:

1.1. Pakeisti 1.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.6. Kenksmingų ir pavojingų veiksmų valdymo ir priemokos dydžio už darbą, kai vidaus tarnybos sistemos pareigūną veikia kenksmingi ir (ar) pavojingi veiksniai, nustatymo ir skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarkos aprašą.“.

1.2. Pripažinti netekusiu galios 1.7 papunktį.

1.3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kenksmingų veiksmų valdymo vidaus tarnybos sistemoje tvarkos aprašą:

1.3.1. Pakeisti pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„KENKSMINGŲ IR PAVOJINGŲ VEIKSMŲ VALDymo IR PRIEMOKOS DYDŽIO UŽ
DARBĄ, KAI VIDAUS TARNYBOS SISTEMOS PAREIGŪNĄ VEIKIA KENKSMINGI IR
(AR) PAVOJINGI VEIKSNIAI, NUSTATYMO IR SKYRIMO VIDAUS TARNYBOS
SISTEMOJE TVARKOS APRAŠAS“.**

1.3.2. Pakeisti I skyrių ir jį išdėstyti taip:

**„I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kenksmingų ir pavojingų veiksmų valdymo ir priemokos dydžio už darbą, kai vidaus tarnybos sistemos pareigūną veikia kenksmingi ir (ar) pavojingi veiksniai, nustatymo ir skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vidaus tarnybos sistemai būdingų kenksmingų ir pavojingų veiksmų (toliau – kenksmingi ir pavojingi veiksniai) valdymo vidaus tarnybos sistemoje (toliau – veiksmų valdymas) dalyvių veiklą organizuojant ir atliekant kenksmingų ir pavojingų veiksmų ir jų keliamos rizikos analizę, stebėseną, šalinimą arba poveikio sumažinimą, prevencijos priemonių įdiegimą ir priemokos dydžio už darbą nustatymą vidaus tarnybos sistemos pareigūną (toliau – pareigūnas) veikiančius kenksmingus ir (ar) pavojingus veiksmus, nustatymo ir skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarką.

Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 56 straipsnio 4 dalimi.

2. Valdant kenksmingus ir pavojingus veiksmus, dalyvauja Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau kartu – ministerija), asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurių savininko teisės ir

pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija (toliau – sveikatos priežiūros įstaigos), statutinės įstaigos (toliau – įstaigos), įstaigų vadovų steigiami pareigūnų saugos ir sveikatos komitetai (toliau – komitetai) ir įvykio tyrimo komisijos.

3. Kenksmingų ir pavojingų veiksnių valdymo tikslas – nustatyti ir įvertinti esamus ar galimus kenksmingus ir pavojingus veiksnius pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinkoje, jiems vykdant specifinę (su didesniu pavojumi ar didesne rizika gyvybei ir sveikatai susijusią) veiklą (toliau – specifinė veikla), jų poveikį pareigūnui ar kursantui, juos pašalinti, o jeigu kenksmingi ir pavojingi veiksniai negali būti pašalinti, užtikrinti, kad kenksmingų ir pavojingų veiksnių poveikis pareigūnams ar kursantams sumažėtų, įdiegti prevencijos priemonės, kad pareigūnai ar kursantai būtų apsaugoti nuo kenksmingų ir pavojingų veiksnių arba jie būtų kiek įmanoma sumažinti, taip pat stiprinti pareigūnų ar kursantų saugą ir sveikatą (toliau – sauga ir sveikata), siekti, kad sumažėtų incidentų, nelaimingų atsitikimų tarnyboje, nelaimingų atsitikimų pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos, nelaimingų atsitikimų profesinio ar įvadinio mokymo metu (toliau – nelaimingi atsitikimai) ir profesinių ligų, didinti diegiamų įstaigose prevencijos priemonių veiksmingumą.

Kai pareigūnai ar kursantai vykdo veiklą, kuriai nebūdingi specifinės veiklos požymiai, profesinė rizika vertinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Biologiniai veiksniai** – mikroorganizmai, įskaitant genetiškai modifikuotus, ląstelių kultūros ir žmogaus endoparazitai, galintys pareigūnui ar kursantui sukelti infekciją, alergiją ar apsinuodijimą.

4.2. **Cheminiai veiksniai** – cheminiai elementai ar junginiai, grynai ar mišinyje, egzistuojantys natūraliai arba gaminami, naudojami arba išskiriami į aplinką, galintys daryti poveikį pareigūno ar kursanto sveikatai.

4.3. **Ergonominiai veiksniai** – pareigūno ar kursanto fizinio darbo krūvis ir įtampa, taip pat pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinkos pritaikymas jų galimybėms.

4.4. **Fizikiniai veiksniai** – fizikinės substancijos ir jų kitimas pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinkoje.

4.5. **Fiziniai veiksniai** – pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinkos netinkamas įrengimas, darbo ar mokymo priemonių, jų judančių dalių, kėlimo įrangos, keliamo krovinio, transporto priemonių, krentančių daiktų, galimo sprogimo, gaisro fizinis poveikis, taip pat poveikis dėl statinių stabilumo ir tvirtumo neužtikrinimo.

4.6. **Įvykio tyrimas** – tyrimas, kurį atliekant siekiama ištirti įvykio – incidento ar nelaimingo atsitikimo – aplinkybes ir priežastis ir nustatyti priemones įvykių, kurie gali pasikartoti ateityje, priežastims pašalinti.

4.7. **Kenksmingi ir pavojingi veiksniai** (toliau – veiksniai) – pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinkoje pasireiškiantys cheminiai, biologiniai, fizikiniai, ergonominiai, psichosocialiniai, fiziniai veiksniai, kurie, veikdami pareigūno ar kursanto organizmą, gali sukelti ligą, taip pat ir profesinę, ūmių sveikatos sutrikimų ir kurių poveikis gali būti pavojingas gyvybei.

4.8. **Nepriimtina rizika** – rizika, su kuria negalima taikstyti, nesvarbu, kokia būtų su ja susijusios veiklos nauda.

4.9. **Pareigūno tarnybos ar kursanto mokymo aplinka** (toliau – tarnybos aplinka) – pareigūno tarnybos vieta ar kitos vietos, kuriose jis eina tarnybines pareigas, arba kursanto profesinio ar įvadinio mokymo vieta.

4.10. **Priimtina rizika** – rizika, kuri laikoma nereikšminga arba tampa nereikšminga taikant prevencijos priemones.

4.11. **Psichosocialiniai veiksniai** – pareigūnui ar kursantui psichinį stresą keliančios jo tarnybos ar mokymo sąlygos, reikalavimai, organizavimas, turinys.

4.12. **Rizikos vertinimas** – esamų ir galimų veiksnių ir pavojingų situacijų, galimos jų žalos sveikatai sunkumo ir žalos pasireiškimo tikimybės, taip pat rizikos dydžio nustatymas ir sprendimo priėmimas dėl rizikos priimtumo, tai yra nustatymas, ar rizika yra priimtina, toleruotina ar nepriimtina, taip pat sprendimo dėl rizikos šalinimo ar mažinimo priemonių priėmimas ir rizikos stebėjimas.

4.13. **Rizikos vertinimo objektas** – statinys (patalpa), tarnybos aplinka, darbo priemonė, tarnybos ar mokymo organizavimo procesas, keliantys ar galintys kelti riziką pareigūno ar kursanto gyvybei ar sveikatai.

4.14. **Toleruotina rizika** – rizika, su kuria galima taikstyti, jei įdiegiamos prevencijos priemonės rizikai sumažinti iki tokio dydžio, kai galima įrodyti, kad tolesnio rizikos mažinimo sąnaudos (išreikštos laiku, pinigais ir (arba) darbo apimtimi) būtų neproporcingos, palyginti su pasiekama nauda.

4.15. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Vidaus tarnybos statute ir Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme.“

1.3.3. Pakeisti 5.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.4. kontroliuoja, kaip įstaigose atliekamas rizikos vertinimas, kurį organizuoja įstaigų vadovai, arba paveda tai atlikti centrinės statutinės įstaigos vadovui;“

1.3.4. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Centrinės statutinės įstaigos, atlikdamos veiksnių valdymą, kaupia, analizuoja, sistemina ir apibendrina savo ir jai pavaldžių įstaigų pateiktą informaciją, būtiną saugai ir sveikatai bei veiksnių valdymui užtikrinti: apie įstaigose įvykusius incidentus, nelaimingus atsitikimus, nustatytas profesines ligas, darbo vietas, pareigūnų ir kursantų veiklos pobūdį ir jo pasikeitimą. Šią informaciją centrinės statutinės įstaigos teikia vidaus reikalų ministro įgaliotai sveikatos priežiūros įstaigai. Šiame punkte nurodytos informacijos teikimo vidaus reikalų ministro įgaliotai sveikatos priežiūros įstaigai formą ir tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su finansų ir teisingumo ministrais.“

1.3.5. Pakeisti 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8. Centrinę statutinę įstaigą vadovai, atlikdami veiksnių valdymą:

8.1. tvirtina rizikos vertinimo centrinėje statutinėje įstaigoje ir jai pavaldžiose įstaigose metodiką (toliau – rizikos vertinimo metodika);

8.2. nustato centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių įstaigų pareigūnų ar kursantų vykdomą specifinę veiklą;

8.3. nustato kiekvienai centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių įstaigų pareigūnų ar kursantų vykdomai specifinei veiklai veiksniai;

8.4. nustato saugos ir sveikatos reikalavimus centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių įstaigų pareigūnams ar kursantams, vykdančioms specifinę veiklą;

8.5. tvirtina centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių įstaigų veiksnių valdymo planus (toliau – įstaigų veiksnių valdymo planai);

8.6. nustato centrinės statutinės įstaigos ir jai pavaldžių įstaigų pareigūnų ir kursantų instruktavimo ir mokymo saugos ir sveikatos klausimais tvarką;

8.7. teikia atitinkamai ministerijai pasiūlymus dėl teisės aktų, reguliuojančių saugą ir sveikatą, keitimo ir (ar) veiksmų valdymo tobulinimo.“

1.3.6. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Vidaus reikalų ministro įgaliota sveikatos priežiūros įstaiga kaupia, analizuoja, sistemina ir apibendrina Aprašo 7 punkte nurodytą centrinių statutinių įstaigų pateiktą informaciją, taip pat įstaigų pateiktą informaciją apie galimos profesinės rizikos veiksmus siunčiant pareigūnus atlikti privalomus periodinius profilaktinius sveikatos patikrinimus ir šių patikrinimų metu užregistruotus sveikatos sutrikimus, ir teikia atitinkamai ministerijai apibendrintą informaciją ir pasiūlymus dėl veiksmų valdymo tobulinimo.“

1.3.7. Pakeisti 13.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„13.2. teikia įstaigų vadovams rizikos vertinimo įstaigose rekomendacijas;“

1.3.8. Pakeisti 19.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„19.3. dalyvauja atliekant įstaigoje rizikos vertinimą arba vertina šio vertinimo rezultatus;“

1.3.9. Pakeisti III skyriaus pirmojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„PIRMASIS SKIRSNIS

RIZIKOS VERTINIMAS ĮSTAIGOSE“.

1.3.10. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Rizikos vertinimas įstaigose atliekamas organizuojant ir pradedant įstaigos veiklą, projektuojant ar įrengiant naujas pareigūnų darbo vietas, parenkant ar keičiant įrenginius, darbo priemonės, reorganizuojant įstaigą, įvykus nelaimingam atsitikimui ar pareigūnui ar kursantui nustačius profesinę ligą, pasikeitus pareigūnų vykdomai veiklai ar tarnybos aplinkai, saugos ir sveikatos reikalavimams, nustačius įstaigoje šių reikalavimų pažeidimus.“

1.3.11. Pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Rizikos vertinimą atlieka įstaigos vadovo įgaliotas asmuo (asmenys) saugai ir sveikatai. Įstaigos vadovas organizuoja jų mokymą (kompetencijos tobulinimą) rizikos vertinimo klausimais. Rizikos vertinimas atliekamas vadovaujantis Aprašu ir rizikos vertinimo metodika.“

1.3.12. Pakeisti 26 punktą ir jį išdėstyti taip:

„26. Įstaigos vadovas sudaro sąlygas įstaigos vadovo įgaliotam asmeniui (asmenims) saugai ir sveikatai, atliekančiam (atliekantiems) rizikos vertinimą įstaigoje, gauti visą informaciją apie pareigūnų pareigybių aprašymuose nustatytas funkcijas, asmenines apsaugos priemones, užregistruotus nelaimingus atsitikimus, incidentus ir profesines ligas, profilaktinius sveikatos patikrinimus, anksčiau įstaigoje atliktą rizikos vertinimą ir kitą informaciją, reikalingą rizikos vertinimui atlikti.“

1.3.13. Pakeisti 28.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„28.2. veiksmų tyrimas, rizikos dydžio nustatymas, sprendimo dėl rizikos priimtumo priėmimas;“.

1.3.14. Pakeisti 29.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„29.2. nustatomi esami ir galimi veiksniai ir pavojingos situacijos, susijusios su kiekvienu atliekamu darbu, procesu ar vieta; esamų ir galimų veiksmų, kurių keliama rizika aiškiai labai maža ir mažai tikėtina, galima nevertinti;“.

1.3.15. Pakeisti 29.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„29.4. surenkama informacija apie įstaigoje registruotus incidentus, nelaimingus atsitikimus, profesines ligas, profilaktinius sveikatos patikrinimus, anksčiau atliktą rizikos vertinimą;“.

1.3.16. Pakeisti 30 punktą ir jį išdėstyti taip:

„30. Veiksnių tyrimo, rizikos dydžio nustatymo, sprendimo dėl rizikos priimtumo priėmimo etape:

30.1. pagal rizikos vertinimo darbų planą kiekybiškai tiriami (matuojami veiksmų dydžiai) ar kokybiškai vertinami veiksniai, keliantys ar galintys kelti riziką pareigūnams ar kursantams; įvertinama veiksmų keliama rizika, atsižvelgiant į jų dydžius, tarpusavio sąveiką, veikimo trukmę, galimas pasekmes ir esamas apsaugos priemonės;

30.2. ergonominiai ir psichosocialiniai veiksniai tiriami vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

30.3. atsižvelgiant į galimą riziką, galimos žalos sveikatai sunkumą ir jos pasireiškimo tikimybę, taikomas prevencijos priemonės, nustatomas rizikos dydis (labai maža, maža, vidutinė, didelė, labai didelė), vadovaujantis rizikos vertinimo metodika; rizikos dydis nustatomas pagal Aprašo priede pateiktą Rizikos dydžio, priimtumo ir rekomendacijų nustatymo pavyzdį (Aprašo priedo 1, 2 ir 3 lentelės);

30.4. atsižvelgiant į nustatytą rizikos dydį, priimamas sprendimas dėl rizikos priimtumo, tai yra nusprendžiama, ar rizika priimtina, toleruotina ar nepriimtina; rizikos priimtumas nustatomas pagal Aprašo priede pateiktą Rizikos dydžio, priimtumo ir rekomendacijų nustatymo pavyzdį (Aprašo priedo 4 lentelė).“

1.3.17. Pakeisti 31.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„31.2. jeigu rizika toleruotina, nustatomos priemonės jai šalinti ar mažinti, jų veiksmingumas ir pakankamumas; nusprendžiama, kurį veiksnį galima pašalinti, o kokį – tik sumažinti;“.

1.3.18. Pakeisti 31.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„31.3. parengiamas įstaigos veiksmų valdymo planas, kuriame prioriteto tvarka surašomi veiksniai ir jų rizika, jų šalinimo ir mažinimo priemonės, pareigūnai, kiti valstybės tarnautojai ar darbuotojai, atsakingi už šių priemonių įgyvendinimą, priemonių įgyvendinimo terminas, skirtos lėšos ir numatoma rizikos šalinimo ir mažinimo priemonių vykdymo kontrolė; priemonės įgyvendinimo skuba turi būti proporcinga nustatytam rizikos dydžiui – kuo rizika didesnė, tuo skubiau turi būti imtasi priemonių jai šalinti ar mažinti; planuojant prevencijos priemonės, pirmenybė teikiama kolektyvinėms, o ne individualioms darbo saugos priemonėms; rekomendacijų dėl rizikos šalinimo ir mažinimo priemonių nustatymo pavyzdys pateiktas Aprašo priede (Aprašo priedo 5 lentelė);“.

1.3.19. Papildyti III¹ skyriumi:

„III¹ SKYRIUS

PRIEMOKOS DYDŽIO UŽ DARBĄ, KAI PAREIGŪNĄ VEIKIA VEIKSNIAI, NUSTATYMAS IR SKYRIMAS

33¹. Rizikos vertinimo metu nustačius, kad pareigūną veikia veiksniai, priimamas sprendimas dėl Aprašo 33² punkte nustatyto dydžio priemokos, nustatytos Vidaus tarnybos statuto 56 straipsnio 1 dalies 3 punkte, (toliau – priemoka) skyrimo. Sprendimas dėl priemokos skyrimo priimamas kaskart pasikeitus rizikos dydžiui ir priimtinumui.

33². Priemokos dydis nustatomas atsižvelgus į rizikos dydį ir priimtumą (Aprašo priedo 4 lentelė):

33².1. kai nustatyta rizika yra labai maža ir priimtina – priemoka nemokama;

33².2. kai nustatyta rizika yra maža ir toleruotina – mokama iki 10 procentų pareigūno pareiginės algos dydžio priemoka;

33².3. kai nustatyta rizika yra vidutinė ir toleruotina – mokama nuo 10 iki 15 procentų pareigūno pareiginės algos dydžio priemoka;

33².4. kai nustatyta rizika yra didelė ir toleruotina – mokama 20 procentų pareigūno pareiginės algos dydžio priemoka;

33².5. kai labai didelė ir netoleruotina rizika nustatyta atlikus ar atliekant darbą, kai pareigūną veikia veiksniai, – mokama 20 procentų pareigūno pareiginės algos dydžio priemoka.

33³. Priemoka mokama už faktiškai dirbtą laiką, kai pareigūną veikia veiksniai.“

1.3.20. Pakeisti 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Rizikos vertinimas turi būti įformintas vertinimo aktais, kuriuos pasirašo rizikos vertinimą atlikę asmenys. Vertinimo akte nurodoma rizikos vertinimo data, rizikos vertinimo objektas, rizikos vertinimą atlikęs asmuo (asmenys), nustatyti veiksniai, jų dydžiai ir leistini jų dydžiai (jeigu tokie dydžiai nustatyti teisės aktuose), taikomos prevencijos priemonės rizikai šalinti ar sumažinti, rizikos vertinimo rezultatai (rizikos dydis ir priimtinumas), rekomendacijos dėl rizikos šalinimo ir mažinimo priemonių nustatymo.“

1.3.21. Papildyti priedu (pridedama).

1.4. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų aprūpinimo tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa) tvarkos aprašą:

1.4.1. Pakeisti 4.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„4.2. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro išrašo originalą, kad pats pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris), nepilnamečiai vaikai ir įvaikiai pareigūno tarnybos vietovėje neturi nuosavybės teisę priklausančio tinkamo gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkančio statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus namo, buto ar kitos gyvenamosios patalpos ar jos dalies.“

1.4.2. Pakeisti 18 punktą ir jį išdėstyti taip:

„18. Apraše nustatytais atvejais pareigūno pateikti asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir tik aprūpinimo tarnybiniu butu ir išsikėlimo iš tarnybinio buto termino pratęsimo tikslais.“

1.5. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų buto ar gyvenamosios patalpos išlaikymo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą ir 1 punkto pirmąją pastraipą išdėstyti taip:

„1. Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų buto ar gyvenamosios patalpos išlaikymo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vidaus tarnybos sistemos pareigūnų, kurie dėl tarnybinio būtinumo arba rotacijos tvarka perkelti į kitas vidaus tarnybos sistemos pareigūno pareigas kitoje tarnybos vietovėje (toliau – pareigūnas (-ai)), buto ar gyvenamosios patalpos tarnybos vietovėje išlaikymo išlaidų (toliau – butpinigiai) ir važiavimo į tarnybos vietą ir iš jos keleiviniu ar asmeniniu transportu išlaidų, išskyrus taksi, kompensavimo (toliau – važiavimo išlaidų kompensavimas) skyrimo, mokėjimo ir mokėjimo nutraukimo tvarką ir važiavimo į tarnybos vietą ir iš jos asmeniniu transportu vieno kilometro kompensuojamų išlaidų dydį.“

2. Šis nutarimas įsigalioja 2020 m. spalio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

„Kenksmingų ir pavojingų veiksmų valdymo ir priemokos dydžio už darbą, kai vidaus tarnybos sistemos pareigūną veikia kenksmingi ir (ar) pavojingi veiksniai, nustatymo ir skyrimo vidaus tarnybos sistemoje tvarkos aprašo priedas

RIZIKOS DYDŽIO, PRIIMTINUMO IR REKOMENDACIJŲ NUSTATYMO PAVYZDYS

1. Šis pavyzdys skirtas statutinėms įstaigoms (toliau – įstaigos) padėti nustatyti rizikos dydį, priimtinumą, kai kiekybiniai vidaus tarnybos sistemai būdingų kenksmingų ir pavojingų veiksmų tyrimai neatliekami, ir rekomendacijas dėl rizikos šalinimo ir mažinimo priemonių nustatymo.

2. Rizikos dydis nustatomas įvertinant galimą žalos sveikatai sunkumą (1 lentelė) ir jos pasireiškimo tikimybę (2 lentelė). Nustatant rizikos dydį, tikslinga žalos sveikatai sunkumą ir jos pasireiškimo tikimybę suskirstyti į kategorijas, kad lyginamus įvykius būtų galima grupuoti ir vertinti kartu. Žalos sunkumas nustatomas atsižvelgus į pasekmes sveikatai.

1 lentelė. **Žalos sveikatai sunkumo vertinimo schema**

Žalos kategorija	Maža	Vidutinė	Didelė
Pasekmės pareigūno ar kursanto sveikatai	Nemalonūs pojūčiai ir dirginimas (pvz., galvos skausmas, akių dirginimas, nepatogumų sukeliantys laikini negalavimai), nelaimingi atsitikimai, nesukeliantys ilgai trunkančių negalavimų (pvz., paviršinės žaizdos, nedideli įpjovimai, nedideli sumušimai)	Nelaimingi atsitikimai ir ligos, sukeliantys nedidelius, bet ilgalaikius ar pasikartojančius negalavimus (pvz., dalinis klausos netekimas, dermatitas, astma, nudegimai, smegenų sukrėtimas, sausgyslių patempimas, nedideli lūžiai ar kitos nedidelės traumos)	Nelaimingi atsitikimai ir ligos, sukeliantys rimtus ir ilgalaikius negalavimus ir (arba) mirtį (pvz., daugybinės traumos, neįgalumas, netektas darbingumas)

2 lentelė. **Žalos pasireiškimo tikimybės vertinimo schema**

Žalos pasireiškimo tikimybės kategorija	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Labai mažai tikėtina
Tipinis dažnumas	Pareigūnas ar kursantas paprastai gali patirti žalą sveikatai ne	Pareigūnas ar kursantas paprastai gali patirti žalą sveikatai kartą	Pareigūnas ar kursantas paprastai gali patirti žalą sveikatai kartą	Pareigūnas ar kursantas neturėtų patirti žalos sveikatai per visą

	rečiau kaip kas šešis mėnesius	per penkerius metus	per visą tarnybos ar mokymo laikotarpį	tarnybos ar mokymo laikotarpį
--	--------------------------------	---------------------	--	-------------------------------

3. Rizika vertinama pagal galimą žalos sveikatai sunkumą (1 lentelė) ir žalos pasireiškimo tikimybę (2 lentelė).

3 lentelė. **Rizikos dydžio vertinimo schema**

Žalos pasireiškimo tikimybės kategorija	Žalos kategorija		
	maža žala	vidutinė žala	didelė žala
Labai mažai tikėtina	Labai maža rizika	Labai maža rizika	Didelė rizika
Mažai tikėtina	Labai maža rizika	Vidutinė rizika	Labai didelė rizika
Tikėtina	Maža rizika	Didelė rizika	Labai didelė rizika
Labai tikėtina	Maža rizika	Labai didelė rizika	Labai didelė rizika

4. Įstaigos turėtų prisitaikyti žalos sveikatai sunkumo vertinimo, žalos pasireiškimo tikimybės vertinimo ir rizikos dydžio vertinimo schemas pagal savo poreikius.

4 lentelė. **Rizikos priimtino nustatymo schema**

Rizikos dydis	Rizikos priimtumas
Labai maža rizika	Priimtina
Maža rizika	Toleruotina
Vidutinė rizika	
Didelė rizika	
Labai didelė rizika	Nepriimtina

5. Įstaiga turėtų prisitaikyti rizikos priimtino nustatymo schemą pagal rizikos dydžio vertinimo schemą.

5 lentelė. **Rekomendacijos dėl rizikos šalinimo ir mažinimo priemonių nustatymo**

Rizikos dydis	Rekomendacijos
Labai maža rizika	Nereikia jokių papildomų rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonių
Maža rizika	Nereikia jokių papildomų rizikos mažinimo ar šalinimo priemonių, išskyrus atvejus, kai joms įgyvendinti nereikia didelių sąnaudų (laiko, pinigų ir pastangų). Užtikrinti, kad veiktų esamos rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės
Vidutinė rizika	Reikėtų nagrinėti, ar riziką galima pašalinti arba sumažinti iki priimtino lygio. Rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės turėtų būti įgyvendintos per nustatytą laikotarpį. Užtikrinti, kad veiktų esamos rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės
Didelė rizika	Reikėtų užtikrinti, kad būtų nustatytos rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės. Šios priemonės turi būti įgyvendintos nedelsiant per nustatytą laikotarpį. Jas įgyvendinant reikėtų spręsti klausimą dėl veiklos sustabdymo

Rizikos dydis	Rekomendacijos
	arba apribojimo arba, laukiant rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimo pabaigos, taikyti laikinas rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės
Labai didelė rizika	Būtina iš esmės pagerinti rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės, kad rizika būtų sumažinta iki toleruotino arba priimtino dydžio. Veikla turi būti sustabdyta tol, kol bus įgyvendintos rizikos šalinimo ir (ar) mažinimo priemonės, kurios sumažintų riziką iki toleruotino arba priimtino dydžio. Jei rizikos sumažinti neįmanoma, turi būti draudžiama dirbti.“
